



Vrienden van het Cantonspark

Ten geleide

De Vrienden hebben de afgelopen maanden, maar vooral in de maand juni, flink aan de weg getimmerd. Wat slechts bedoeld was als een klein feestje ter ere van ons tienjarig bestaan, groeide uit tot een viering op 11 juni, die ons heel nadrukkelijk weer eens in de kijker zette. De Groenmarkt bleek een succes ondanks, of misschien wel dank zij het feit dat het iets totaal nieuws was voor Baarn. We werden nooit helemaal overlopen en toch was het tijdens enkele spitsuren een grote drukte. En het weer was ons welgezend, want ondanks dreigende lichten, vielen de eerste druppels pas toen we – na vieren – alweer aan het opruimen waren.

Voor zover wij hebben vernomen waren de deelnemers tevreden en enkele andere organisaties hebben al bij ons aangeklopt met de vraag of ze een volgende keer ook mee mogen doen. Die vraag hebben wij in beraad, want al viel het voorstel van onze voorzitter, tijdens zijn toespraak, om dit het begin te laten zijn van een nieuwe traditie in goede aarde, wij hebben nog niet besloten om deze succesdag volgend jaar te herhalen. We zullen het idee zeker met andere organisaties bespreken, maar ook bekijken of wij, als Vrienden van het Cantonspark, bij eventuele volgende keren persé ook de organisatie op ons moeten nemen. U hoort nog van ons.

Dat geldt ook voor de ontwikkelingen rond het beheer en de toekomst van het Cantonspark. Het door het

gemeentebestuur in gang gezette en door de Raad aan alle kanten bijgestuurde proces “Keuzes Maken” heeft voor het Cantonspark een aantal belangrijke gevolgen gehad. Op de eerste plaats is daar de keuze voor een andere vorm van beheer van het park, waarbij de



Deze recente foto van het tennishuisje ontvingen wij van Mw Catharina de Grootte uit Baarn. Deze fotografe heeft een grote verzameling foto's van het Cantonspark, waarbij de nadruk niet ligt op het botanisch technische aspect, maar meer op de bijzondere charme en schoonheid van het park. Wij stellen het zeer op prijs dat wij in het vervolg voor verschillende publikaties gebruik mogen maken van deze fraaie verzameling foto's.

formatieplaats van de beheerder helaas moest sneuvelen en de Amersfoortse organisatie Greenfors zijn intrede deed. Met minder middelen dan voorheen moet het park in de toekomst beheerd en verzorgd worden en het gemeentebestuur heeft in april van dit jaar onze Stichting formeel verzocht om een rol te gaan spelen bij de aansturing van het beheer. Dit heeft geleid tot regelmatig overleg met de betrokken ambtenaren en het kader van Greenfors. Het resultaat is

dat wij van wethouder Jan Glastra van Loon het verzoek hebben gekregen een zodanig beheer te entameren dat het park zoveel mogelijk weer in zijn vroegere meerwaarde wordt hersteld. Het sleutelwoord daarbij is “kwaliteitspark”. Wij moesten aanvankelijk vaststellen

dat onze organisatie niet alle expertise in huis heeft die nodig is om zo'n opdracht zomaar te kunnen aanvaarden. We hebben daarom gezocht naar mensen die die kennis en ervaring wel in huis hebben en hebben die samengebracht in een beheercommissie, die de beheeraspecten van het park vanaf voorjaar 2005 gaat behartigen. Deze commissie wordt geleid door onze voorzitter, die immers gepensioneerd is en dus regelmatig ook tijdens werkuren beschikbaar kan zijn. Dat geldt ook voor commissielid Ruud de Mei, die een achtergrond heeft in de tuinenwereld, al langer regelmatig cursussen geeft in het Cantonspark en vooraanstaand lid is van Groei- en Bloei. Een bijkomend voordeel voor hem is dat hij sinds kort onder de rook van het park woont. Kennis van geschiedenis en professionele ervaring

bij het beheer van grote tuinen en landgoederen heeft Jkvr Angelique Bosch van Drakenstein, kunsthistoricus, woonachtig in de Lage Vuursche, en het laatste jaar regelmatig aanwezig in het Cantonspark in het kader van een studieopdracht van de Utrechtse Hogeschool, die geresulteerd heeft in een lijvig rapport over het Cantonspark. Intussen is zij ook toegetreden tot het Stichtingsbestuur. Als vierde lid van de beheercommissie is mevrouw

Beline Geertsema aangetreden. Zij heeft langjarige professionele ervaring als tuinarchitect en leidt een bedrijf op de grens van Baarn en Soest. De commissie heeft naast de vier genoemde vaste leden enkele adviseurs, namens externe partners, zoals de Nederlandse Tuinenstichting.

Het overleg tussen Greenfors en de beheercommissie vindt plaats op de "werkvloer" en verloopt tot nu toe goed. De gemeente neemt er aan deel, ook al om er voor te zorgen dat wij binnen de beperkte financiële kaders blijven. Want uiteraard is onze opdracht zó ruim dat we gemakkelijk zouden kunnen gaan dagdromen over een juweel van een botanische tuin, waarvan we echter weten dat ook grote steden als Amsterdam, Groningen e.a. die niet meer zonder hulp van derden kunnen financieren. Het beheer van de bomen zelf, dus snoeien, kappen en kleine chirurgische ingrepen blijft voorlopig bij de bomenploeg van de gemeente, die overigens ook met onze beheercommissie overlegt.

Op dit ogenblik werken wij voor de toekomst van het park langs twee lijnen. Eerst komt het opschonen van het park volgens bestaande bestekken aan de orde, waarbij wij ons bij het bepalen van prioriteiten ook laten leiden door eigen ervaringen met het publiek en de wensen van de regelmatige bezoekers van het park. De eerste resultaten zijn regelmatige bezoekers al opgevallen.

Een belangrijk ander thema van de



Eind juli werd het geheel verwilderde stuk park tussen tennishuisje en Wintertuin door Greenfors vrij gemaakt van onkruid.

afgelopen periode is het vandalisme. Ons nieuwe hek heeft dat niet buiten de deur kunnen houden. Samen met anderen blijven we zoeken naar oplossingen maar ook voor het Cantonspark geldt dat er maar enkele asociale elementen hoeven rond te lopen om het plezier van velen regelmatig te vergallen. Het is inderdaad voorgekomen dat goedwillende bezoekers zich 's avonds, lang vóór sluitingstijd, bedreigd voelden door de plotselinge instroom van voornamelijk jonge lieden, die vaak tot ná sluiting van de hekken bleven hangen. Het is ook gebleken dat deze groep in meerderheid geen vlieg kwaad doet, maar dat er enkelingen bij zijn die zich vergrijpen aan monumenten en bomen in het park,

of aan de dieren in de Kinderboerderij of zich geroepen voelen om met een voetbal op eendenkuikens te jagen. Als drugs en drank in het spel zijn vervagen de grenzen naar wat nog aanvaardbaar is. Het is een landelijk probleem waarvan we als Vrienden van het Cantonspark niet moeten hopen dat wij het zelf op korte termijn kunnen oplossen.

In enkele andere kortere bijdragen willen we in deze zomereditie van de Nieuwsbrief nog aandacht vragen voor een paar andere actuele zaken.

Bestuur van de Stichting Vrienden van het Cantonspark

Jaarverslag 2004

Schreef de vorige secretaresse mevr. Marianne Boot over het roerige jaar 2003, 2004 was in alle opzichten een spannend jaar. Niet in het minst voor enkele bestuursleden persoonlijk. Voor de voorzitter, die maanden moest wachten op een bypassoperatie. Voor Marianne Boot zelf, die in de revalidatieperiode na een heupoperatie een ongelukkige val maakte, waardoor zij tot tweemaal toe weer in het ziekenhuis belandde. Gelukkig gaat het inmiddels met allebei goed en is de voorzitter volop aan het werk en bij veel zaken betrokken. Spannend ook vanwege de gevolgen van de bezuinigingen in het kader van Keuzes Maken voor het welzijn van het park.

Het bestuur van de Stichting Vrienden van het Cantonspark was in 2004 als volgt samengesteld: Huub van der Aa (voorzitter), Marianne Boot (secretaris tot 24-05-'04), Wilco van Dijen (penningmeester), Gerard de Bruijn (PR), Jet Koot (bestuurslid sinds eind juni '04), Greet de Lange (secretaris vanaf 24-05-'04)

De wisseling van het secretariaat heeft vervroegd plaats gevonden. In de Nieuwsbrief van juli '04 heeft u over de uitgebreide staat van dienst van Marianne Boot kunnen lezen. Vanaf de zijlijn blijft zij meeleven. Helaas moesten Mieke Ruizendaal en haar man Tijmen om gezondheidsredenen eveneens afhaken. Mieke coördineerde de rondleidingen, Tijmen ontwierp de

poster voor de rondleidingen. Een woord van dank voor hun inzet is hier zeker op zijn plaats. Steef van der Aa heeft in 2004 de rondleidingen gecoördineerd en samen met Huub de posters verspreid op de bekende plaatsen.

Publieksrondleidingen werden gegeven op 11 mei, 10 juni, 15 juli en 9 september. De juli rondleiding trekt meestal veel deelnemers; de in en om Baarn verblijvende vakantiegangers zijn daar debet aan. De rondleiding op 10 augustus viel letterlijk in het water door de regen! Daarnaast waren er rondleidingen op verzoek. Op 6 augustus en 15 september betrof het een familiegebeuren. Op 18 september voor donateurs en vrijwilligers van de Stichting Wachendorf uit Utrecht. Op 24 november

voor een groep bouwondernemers. Dit alles was mogelijk door het vaste team van rondleiders: Huub van der Aa, Greet de Lange, Tera Naafs, Betty Rootselaar en Adrie Schippers. Bij de rondleidingen bleek weer dat bepaalde voorzieningen worden gemist: elektrisch licht in het tennishuisje, een toegankelijk toilet, naam bordjes en nummers bij de bomen. Dit jaar verdween daarvan wel erg veel.

Op zaterdag 3 april waren de vrienden present op de vrijwilligersmarkt op de Brink. De kraam was opgesierd met twee prachtige voorjaarsboeketten uit het park, verzorgd door Wim Kok. In de zomerperiode werd zowel door TV Eemland als Radio Soest uitgebreid aandacht geschonken aan het Cantonspark. TV Eemland interviewde Marianne Boot en Greet de Lange in het park. In het programma : 'Een ommetje in natuur en milieu' van Radio Soest vertelde Greet de Lange over het werk van de Stichting. In week 23 werd met de werk-zaamheden voor het hek begonnen, eind november waren ook de borden geplaatst met de nieuwe openingstijden.

De vrienden werden verblijd met eenderde van de opbrengst van de jaarlijkse Jazzparty op 4 september in het Bomencentrum, een welkome aanvulling op het budget voor de viering van het tienjarig bestaan in 2005. Op een regenachtige zaterdag, 23 oktober, vond het jaarlijks gebeuren voor de donateurs plaats, een bezoek aan Pinetum Blijdenstein in Hilversum. Een uitgebreid verslag hiervan stond in de Nieuwsbrief van december.

In het kader van een studie over landgoederen en bijzondere tuinen liet Jkvr. Angelique Bosch van Drakestein haar keuze vallen op het Cantonspark. Het onderzoek vindt plaats in samenwerking met o.a. de Nederlandse Tuinenstichting. Ook daarover stond één en ander vermeld in de december Nieuwsbrief.

In 2004 is regelmatig overleg geweest met andere groene organisaties en de mensen van het NME + C om te komen tot een overkoepelend orgaan om de krachten te bundelen. Leden van het bestuur hebben regelmatig contact

gehad met de gemeente met betrekking tot het beheer. In een gesprek met de verantwoordelijke wethouder werd de niet aflatende zorg uitgesproken voor een verantwoord omgaan met de bijzondere status van het park en het bestrijden van het vandalisme.

Het jaar 2005 wordt voor het bestuur een druk jaar. Het ziet er naar uit dat de Stichting meer en meer betrokken zal worden bij het beheer van het park. Dat vraagt om een commissie waarin mensen zitting nemen met een bepaalde expertise, om zo adequaat mogelijk te kunnen adviseren. Het tienjarig bestaan is een goede gelegenheid om de bijzondere waarde van het park te accentueren en nog eens onder de aandacht te brengen van een groot publiek.

Het bestuur wil graag iedereen, jong en oud overtuigen dat zuinig moet worden omgesprongen met het unieke stukje groen in Baarn dat Cantonspark heet.

Greet de Lange
mei 2005

De Kalender

Het zal intussen wel algemeen bekend zijn dat wij als Vrienden van het Cantonspark een verjaardagskalender hebben uitgegeven. Vooral de uitreiking van het eerste exemplaar door wethouder Jan Glastra van Loon, aan makers en sponsors van de kalender, tijdens de Groenmarkt van juni, heeft de nodige publiciteit gehad.

Het idee voor een kalender is al twee jaar geleden geboren. Mirjam Delen, een jonge fotografe die toen nog in Baarn woonde, hield een expositie van haar werk in Studio Creatuur, in de Laanstraat. Daar was het al opgevallen dat in haar werk planten en met name bloemen een grote rol speelden. En omdat we op het punt stonden om een derde druk van onze gids te maken, was de link snel gelegd. Mirjam leverde een aantal foto's voor de derde druk, waaronder de omslagfoto. Uit dit vruchtbare contact groeide de behoefte om het talent van deze jonge kunstenaar nog op een heel andere manier te benutten ten voordele van het Cantonspark. Bij mij leefde al lang een idee om iets te doen met de

duizenden foto's en dia's van bomen en planten uit het Cantonspark die we in de afgelopen jaren verzameld hebben. Al eerder is daarbij het idee voor een kalender geopperd. Maar een gewone kalender maken draagt een groot risico in zich, omdat die in augustus klaar moet zijn en de hele oplage in december van hetzelfde jaar verkocht moet zijn. Toen we met Mirjam Delen de mogelijkheden bespraken viel al snel het woord "Verjaardagskalender". Het dubbelteje was gevallen en we konden aan het werk.

De selectie van de foto's was moeilijker dan we hadden voorzien maar we kwamen er uit en maakten de afspraak dat ik mij met het management en de teksten zou gaan bemoeien terwijl Mirjam zich met de bewerking van de foto's zou belasten. Zij had inmiddels Baarn verruild voor Den Haag, waar zij zich verder ging scholen én waar zij in Eric van der Kaay een artistiek begaafde vriend vond, die vanaf dat moment meedacht en meewerkte aan de kalender.

In het voorjaar van 2005 hadden Mirjam en Eric zich inmiddels verenigd onder de merknaam MIRIC en ik had de financiering van het project voor elkaar

gekregen. Er volgde nog een periode waarin de verschillende offertes tegen elkaar moesten worden afgewogen, maar in april was alles in kannen en kruiken. We bezochten enkele malen Drukkerij Bakker en konden in de atmosfeer van drukinkt en ratelende machines zelf de geboorte van de eerste grote versgedrukte vellen papier gadeslaan.

De rest van het verhaal is bekend. De kalender is sinds juni voor € 7,50 te koop bij het VVV/ANWB kantoor in de Brinkstraat, bij boekhandel Den Boer en Studio Creatuur, beide in de Laanstraat, in de Wintertuin bij het Cantonspark en uiteraard bij de Vrienden zelf, tijdens alle manifestaties, zoals de maandelijkse rondleidingen. We laten het oordeel over de verjaardagskalender graag aan anderen over. Maar ook al omdat een substantieel deel van de opbrengst uit verkoop rechtstreeks ten goede komt aan projecten ten behoeve van het Cantonspark hopen we dat de eerste oplage van 500 exemplaren snel zijn weg naar veel huiskamers zal vinden.

Huub van der Aa



Tijdens de warme en vooral vochtige laatste weken van juli en begin augustus van dit jaar was er een ongewoon rijke ontwikkeling van allerlei soorten paddestoelen te zien in het park. Bijzonder fraai was deze groep met vele tientallen Zwerminktzwammen op een dikke tak van de Sneeuwkllokjesboom, aan de rand van het Pinetum. Het is een onschuldige houtbewoner die de boom geen kwaad doet. Tien dagen nadat deze foto was gemaakt was er van deze zwerm paddestoelen niets meer over.

Wilde planten in het Cantonspark

Zoals bekend zijn we dit jaar als stichting nauwer bij het beheer van het park betrokken geraakt. Dat brengt o.a. met zich mee dat we ons ook zijn gaan verdiepen in de veelheid aan planten in borders en langs de soms smalle paden van het park. Bezoekers kunnen zien dat Greenfors zich al behoorlijk met dat aspect heeft bezig gehouden.

Door bijzondere aandacht aan het "kleine grut" te besteden wordt je je bewust van het feit dat in het Cantonspark naast een prachtig assortiment tuinplanten ook een groot aantal wilde planten voorkomt. Kennis daarvan is nodig om het beheer van bijvoorbeeld de borders beter te kunnen aansturen. En wij – dat is onze beheercommissie – zouden geen plantenliefhebbers zijn, als we ook deze planten niet de nodige aandacht zouden geven, al moet dat om begrijpelijke redenen dan ook vaak negatieve aandacht zijn.

Het is in dit verband van belang om wilde planten niet allemaal over één kam te scheren. En aansluitend is het wenselijk gebleken om bij het verwijderen of gedogen van wilde planten onderscheid te maken tussen verschillende categorieën.

Op de eerste plaats, Wat is een wilde plant? Zijn niet alle planten van origine wild? Het antwoord moet ontkennend luiden want er zijn heel wat planten die nooit buiten, in de vrije natuur hebben geleefd maar door selectie of bepaalde vormen van manipulatie door kwekers of wetenschappers zijn ontstaan. Van de planten die wel ooit, in enige periode van hun bestaan, in het wild hebben gegroeid zijn er veel die we in tuinen en parken, of

soms op de vensterbank, geïntroduceerd hebben omdat we ze om een of andere reden mooi vonden of voor bepaalde doeleinden konden gebruiken. Daar horen natuurlijk de van ouds bekende geneeskrachtige kruiden bij en alles wat, vaak al sinds duizenden jaren eetbaar, of anderszins bruikbaar is gebleken.

In het Cantonspark vinden we bijvoorbeeld de Hop (*Humulus lupulus*), een slingerplant die zich in bepaalde hoeken, zoals achter het Tennishuisje geweldig heeft ontwikkeld. Het is een in Europa en Siberie inheemse soort, die overigens de hele wereld veroverd heeft omdat de mens hem overal mee naar toe heeft genomen als onmisbaar bij de bierbereiding. Deze plant is in het Cantonspark mogelijk ooit door de universiteit geïntroduceerd voor onderwijsdoeleinden, maar had zich ongebreideld uitgebreid, samen met Braamstruiken en zaailingen van allerlei bomen, waarbij die van de Taxus en verschillende Esdoorns de boventoon voerden. Er is inmiddels al heel wat van deze ongewenste wildernis verwijderd.

Een ander voorbeeld in deze categorie is de Roomse kervel (*Myrrhis odorata*) waarvan een aardige groep in de border langs de Piet Heinlaan, staat. Deze schermbloemige lijkt wel op het algemene Fluitekruid, maar heeft in alle onderdelen een sterke anijsgeur. De plant komt oorspronkelijk uit Zuid Europese berggebieden, maar is in vroeger jaren ook in noordelijker streken ingeburgerd. Hier was het een essentieel onderdeel van de zogenaamde *Kruutmoes*, een ouderwets gerecht van gort, karnemelk en stukjes vlees, dat, naar ik vermoed,

geheel in onbruik is geraakt. Maar de plant heeft zich hier en daar nog gehandhaafd en is in sommige tuinen nog steeds een welkome plant. Hij is in het Cantonspark misschien ooit geïntroduceerd wegens zijn cultuurhistorische achtergrond, of gewoon, omdat iemand hem mooi vond.

In deze categorie telt het park nog een aantal andere soorten die onderdeel uitmaken van onze inheemse wilde flora, maar vaak bijzondere leefomstandigheden vergen en dus indertijd met bijzondere zorg door de universiteit zijn binnengehaald. Het bekendste voorbeeld is de Maretak of Vogellijm (*Viscum album*), het half-parasitaire struikje, waarvan we er in het park een stuk of vijf hebben. Andere voorbeelden zijn typische muurplanten als de Muurhelmbloem (*Pseudofumaria lutea*) en het Groot glaskruid (*Parietaria officinalis*), beiden bewoners van de colonnade. Laatstgenoemde soort voelde zich hier kennelijk zo goed thuis dat hij zich ook onder het hek, nabij de ingang bij de Wintertuin heeft gevestigd.

Een heel andere categorie betreft planten die zich telkens weer spontaan in het park vestigen uit zaad, dat overvloedig door de wind of door vogels wordt verspreid. Het Wilgenroosje (*Chamerion angustifolium*) is zo'n plant, maar ook het Harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*), het Gewoon vingerhoedkruid (*Digitalis purpurea*), de Bijvoet (*Artemisia vulgaris*) en tal van vertegenwoordigers van de familie van de Samengesteldbloemigen (Asterachtigen, vroeger Composieten genoemd). Deze omvangrijke plantenfamilie heeft een groot aantal soorten die men gemakshalve

variëaties op het thema Paardebloem kan noemen: gele bloemen die eigenlijk zijn samengesteld uit veel kleine bloempjes die verenigd zitten in een soort korfje. In een Paardebloem (*Taraxacum officinale*), die al vroeg in het jaar overal in het Cantonspark kan opduiken, zijn er dat vele tientallen per bloem, die even zovele vruchtjes met het bekende pluizige parapluutje in de top zullen worden. Paardebloemen blijven laag bij de grond, maar de Melkdistels, met twee algemeen

omdat toen bij iedere aanraking hele wolken zaadpluis ontsnapten, die stellig komende jaren nog voor heel wat nieuwe planten kunnen zorgen. Maar we moesten ergens beginnen en zullen in het vervolg veel vroeger in het jaar attent zijn op deze opdringerige kruiden. Van dezelfde familie kent het park nog twee andere algemeen aanwezige soorten die gekenmerkt worden door bloemen die je zou kunnen omschrijven als miniatuur paardebloempjes. Hun kleine

In de border nabij het Tennishuisje hadden ze plaatselijk zo'n fraaie vegetatie gevormd dat de tuinlieden van Greenfors ze beschouwden als kostbare borderplanten. Maar bij nader inzien waren de *Monarda's*, die daar bedoeld waren, vrijwel geheel verdrongen.

De geelbloemige soorten uit deze familie zijn hiermee nog niet uitgeput: Rond de Kinderboerderij en het Pinetum staat op verschillende plaatsen Klein streepzaad (*Crepis capillaris*), een soort die in sommige hoekjes niet misstaat en in groepjes aan die hoekjes juist een aangename, natuurlijke uitstraling kan geven. En hetzelfde geldt voor Stijf havikskruid (*Hieracium laevigatum*), een vertegenwoordiger van een omvangrijk geslacht, die net als de vorige soort nooit echt opdringerig wordt en daarom van mij op veel plaatsen mag blijven staan.

Een bijkomend voordeel van al deze wilde planten is dat ze vaak een aantal natuurlijke vijanden of commensalen



Boven: Madeliefjes zijn zo aaibaar, dat iedereen vergeten is dat het eigenlijk een wilde plant is.

Links: Op de colonnade groeit sinds jaar en dag de Gele helmblom.

Rechts: In de gazons staat in mei de Draadereprijs in bloei.



in het park voorkomende soorten, worden tot dik twee meter hoog. Er is een soort met enigszins stekelige bladeren: de Gekroesde melkdistel (*Sonchus asper*) en een met een zachter aanvoelend blad, de Gewone melkdistel (*Sonchus oleraceum*). Beide soorten bevolkten de borders in het park met vele tientallen hoog opgeschoten exemplaren. Het zijn allebei mooie planten waar een heleboel over te vertellen valt en die aantrekkingskracht uitoefenen op heel wat fraaie insecten. Maar tevens zijn het lastige onkruiden, die de andere borderplanten behoorlijk kunnen beconcurreren. En die situatie troffen we, gaande de zomer van 2005, in het Cantonspark aan.

Het moge duidelijk zijn dat het in juli eigenlijk al te laat was om ze te verwijderen

bloempjes staan echter met tientallen per plant op hoge, rijk vertakte stengels en ze zijn op hun manier daardoor heel sierlijke en soms, vooral in groepen, ook fraaie planten. Dit type kleine gele bloempjes komt voor bij twee algemene "onkruiden" die erg op elkaar lijken, totdat ze vruchten hebben. Dan blijkt de Muursla (*Mycelis muralis*) fraai vruchtpluis te hebben en dubbelganger Akkerkool (*Lapsana communis*) in het geheel niet. Er zijn nog andere verschillen tussen deze twee maar daarvoor moet je bijvoorbeeld de bloempjes helemaal uit elkaar peuteren, om te ontdekken dat die van eerstgenoemde steeds precies 5 deelbloempjes hebben en de Akkerkool veel meer. Ook deze twee rakkers hebben het nadeel dat ze alle andere planten in de buurt snel overvleugelen

hebben, in de vorm van insecten of onschuldige schimmels en daardoor heel veel te vertellen kunnen hebben aan wie daar oog voor heeft. Echte wilde plantenliefhebbers zullen daarom bepaalde, ook lastige en opdringerige onkruiden graag korte tijd gedogen, uiteraard met begrip voor de tuinier die er terecht een bedreiging van zijn strakke borders in ziet. In het bovengenoemd Havikskruid huist bijna altijd een minuscule klein galwespje en in de overal opduikende tweejarige Judaspenning (*Lunaria annua*) wordt op de bladeren vaak fraai getekend door een witte schimmel die geen vlieg verder kwaad doet. De plant is bovendien in vrucht een gewild onderdeel van droogboeketten en toch moet er voor gekozen worden om de plant een beetje "kort te houden".

Hij zou anders op veel plaatsen de overhand kunnen krijgen en het andere tuinplanten onmogelijk maken om zich te ontwikkelen.

Judaspenning is een Kruisbloemige (Kruisbloemenfamilie, Brassicaceae, vroeger Cruciferae geheten), die in de zomer uit zaad opslaat en niet-bloeiende bladrozetten maakt, die pas na overwintering in het voorjaar zijn meestal parse bloemen maakt. Eenzelfde tweejarige cyclus doormaakt een familielid, Look-zonder-look (*Alliaria petiolata*), waarvan op plaatsen waar hij in het voorjaar zijn mooie witte bloemen heeft mogen ontwikkelen, gedurende de zomer massaal de groene rozetten verschijnen, die plaatselijk nauwelijks andere planten dulden. Fraaie planten, dat wel, maar geduchte concurrenten

van onze boderplanten, die bovendien een sterke neiging tot ongebreidelde uitbreiding hebben.

Ik besef dat dit onderwerp eigenlijk onuitputtelijk is. En het is dit jaar zonder meer feest voor de wilde planten van het park. Doordat ze, gesteund door gunstige weersomstandigheden, dit voorjaar zo massaal hebben kunnen ontkiemen en zich daarna optimaal hebben kunnen ontwikkelen was het voor ons als beheerders gemakkelijker om snel te besluiten wat wel en wat niet in het park gedoogd kan worden.

Ik wil tot slot nog even aandacht vragen voor enkele onkruiden die de gazons van het park sierden. Dat zijn natuurlijk de uiterst aabare madeliefjes (*Bellis perennis*) en in de voorzomer de

Draadereprijs. Hoe eerstgenoemde er uitziet hoef ik niet verder te beschrijven. Het is stellig één van de bekendste en meestal door iedereen wel gedoopte wilde plant. De Draadereprijs (*Veronica filiformis*) is een ander verhaal. Het is een pas vrij recent ingeburgerde nieuwkomer uit de Kaukasus en Klein Azië, die zich in korte tijd een plaats heeft veroverd in onze gazons. Het is een liggend plantje met een op de knopen wortelend stengeltje dat kleine hemelsblauwe bloempjes draagt van het wel bekende ereprijs type. Door zijn laag bij de grondse karakter is het bijna ongrijpbaar voor maaimachines en overleeft al enkele tientallen jaren alle pogingen om hem kwijt te raken.

Huub van der Aa

De Vogels van het Cantonspark

In het gedenkboek dat we eind dit jaar hopen uit te geven bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van onze Stichting komt o.a. een hoofdstuk over de vogels van het Cantonspark. Dit hoofdstuk zou aanvankelijk geschreven worden door Dr. Gerard de Vries, één van de meest vooraanstaande ornithologen van Baarn en verre omgeving. Gerard woonde vanaf midden jaren dertig bij zijn ouders aan de Faas Eliaslaan en dus onder de rook van het park. Daarna verhuisde hij naar de andere kant van Baarn en deed dagelijks waarnemingen in Groeneveld en de Vuursche Bossen. Maar omdat hij tot zijn pensionering werkzaam was op het Centraalbureau voor Schimmelcultures, eerst aan de Javalaan, daarna in de Oosterstraat bleef hij een regelmatige bezoeker van het Cantonspark en wist met name alles over de vogelbevolking van het park. Helaas werd Gerard in dit voorjaar ernstig ziek en overleed in juni op 85 jarige leeftijd. Van het schrijven van een hoofdstuk in ons boek kwam dus niets meer. Tot kort voor zijn overlijden had ik zeer regelmatig contact met hem en bemerkte dat hij het een probleem vond dat dit laatste van vele vogelverhalen van zijn hand niet meer geschreven zou worden. Ik heb hem toen aangeboden het van hem over te nemen en dat maakte hem zichtbaar gelukkig. Tijdens vele bezoeken heb ik nog heel wat uit zijn mond kunnen optekenen en ben nu bezig de laatste hand te leggen aan

dit hoofdstuk. Daarbij moest ik ervaren dat nergens een toegankelijke lijst van vogelwaarnemingen in het Cantonspark bestond en dat ik alleen over zijn gegevens en eigen waarnemingen kon beschikken. Wel heb ik nog bij veel andere regelmatige bezoekers van het park geïnformeerd en zo nog wat extra gegevens kunnen verzamelen. Maar het staat vast dat het betreffende hoofdstuk op zeer onvolledige gegevens gebaseerd zal zijn. Jammer, maar toch kan het m.i. een aanzet zijn tot een meer gedegen studie. Ik ben er vooral ook mee door gegaan ter wille van de nagedachtenis aan mijn vriend en oud-collega, die overigens door een legaat de productie van het boek financieel mogelijk heeft gemaakt. We zullen daarom dit hoofdstuk over de vogels opdragen aan zijn nagedachtenis.

Uit het bovenstaande mag blijken dat ik nog graag verdere gegevens over dit onderwerp zou willen ontvangen van iedereen die wel eens aardige waarnemingen aan vogels in het park heeft gedaan. Ik ontvang ze graag op mijn adres of per email en dank inzenders bij voorbaat.

Huub van der Aa
Eemnesserweg 90, 3741 GC Baarn
Email: huub.vanderaa@planet.nl

Laatste nieuws:

Zoals ieder jaar organiseren wij ook in 2005 een speciale activiteit voor onze donateurs. Vorig jaar was dat een excursie naar het Pinetum Blijdenstein in Hilversum, dit jaar is het weer een lezingenavond. Het programma staat nog niet helemaal vast, maar we proberen dit jaar met het onderwerp van de avond dicht bij het Cantonspark te blijven. Maar U kunt wel alvast de datum noteren: Dat wordt dinsdag 15 november, in de Speeldoos in Baarn. Er volgt uiteraard nog een nader bericht.

Redactie:

Huub van der Aa
Angelique Bosch van Drakestein
Gerard de Bruijn

Informatie:

Vrienden van het Cantonspark
Secretaris: Mevr. G.H.J. de Lange-Meijer
Rembrandtlaan 29, 3741 TA Baarn
Tel: 035 - 541 3356
E-mail: secretariaat@cantonspark.nl

Hoe wordt u donateur?

Voor een bijdrage van € 17,50 per jaar bent u donateur van de Stichting Vrienden van het Cantonspark. U steunt ons daarmee om het Cantonspark als waardevolle tuin voor Baarn te behouden.

Stort uw bijdrage op:

Bankrekening CVB Baarn,
rekening nummer 98.35.74.944,
t.n.v. Vrienden van het Cantonspark.